

HODNOCENÍ PŘEDNÁŠKY PRO ODBORNOU VEŘEJNOST

Masarykova univerzita

Fakulta

Obor řízení

Uchazeč

Datum přednášky

Téma přednášky

filozofická

dějiny konkrétních literatur (románské literatury)

doc. José Luis Bellón Aguilera, PhD.

24.2. 2026

Nombrar el «yo»: Cuerpo, sujeto y literatura

Přítomno posluchačů

(počet)

Pověření hodnotitelé

(členové komise)

22 (+ prezenční listina hodnotitelů přednášky)

Prof. PhDr. Anna Housková, CSc.

Prof. Mgr. Daniel Nemrava, Ph.D.

Prof. PhDr. Petr Kyloušek, CSc.

José Bellón Aguilera zaměřil svou přednášku na problematiku individuality v literatuře z hlediska tří rozměrů zobrazení a vyjádření: problematiku „já“, zobrazení těla a vyjádření subjektivity. Výklad rozčlenil na teoreticko-metodologickou část a exemplifikaci jednotlivých příkladů z různých historických období a různých literárních tradic.

V teoreticko-metodologické části nejprve shrnul hlavní proudy pojetí subjektu. Porovnal jednotlivé koncepce týkající se vztahu mezi racionalitou, vědomím a otázkou uvědomované/neuvědomované svobody. Zaměřil se zejména na Kanta a Hegela. Následovala problematika vztahu „já“ a tělesného nevědomí s odkazy na Saussura, Freuda, Foucaulta, Althussera a na problematiku subjektivity jako průniku jazykové fikce a společenských vztahů s odkazy na Antoni Domènecha, J.C. Rodrigueze a Bourdieua (habitus). Poté se přednáška zaměřila na problematiku vztahu já a tělesnosti. Upozornil na práce Růženy Grebeníčkové, která zdůraznila vzrůstající důraz na tělesnost v literatuře novověku počínaje renesancí, a uzavřel konstatací, že zobrazení já a těla je výsledkem refrakce individuality na pozadí společenského pole. Tezí José Bellóna Aguilery je, že literatura svou sensibilitou a tematizací nepřímo a někdy neuvědoměle předjímá jevy, které později konceptualizují a systematizují jiné oblasti poznání, zejména sociologie, filozofie a psychologie.

Ve druhé části přednášky José Bellón Aguilera probral několik příkladů zobrazení já a výrazu subjektivity v literatuře: Ovidia, Jeana-Jacquesa Rousseaua, Daniela Defoe, Juana Ruize, Lazarilla de Tormes, Aravinda Adigu. Svatého Augustina aj. Exemplifikace ukázala historické proměny i pojetí subjektivity autorů v daných individuálních podmínkách a ve vztahu k traktované tematice a vidění literatury.

Diskuse se v první části zaměřila na jazykovou problematiku, kterou nastínila Egle Mocciano: zájmeno „já“ je jazyková konstanta a součást zájmenného systému; jak tedy řešit vztah mezi konstantou a proměnnými? V odpovědi poukázal José Bellón Aguilera na schopnost literatury zachytit komplexnost kontextu, v němž probíhá sebeuvědomování a vyjádření, a souvztažnost mezi „já“ a zobrazení světa a „já“ v něm. Otázka Anny Houskové se poukazem na Růženu

Grebeníčkovou zaměřila na druhou linii evropského myšlení, odlišnou od racionalistické polarity subjektu a objektu a vycházející od romantismu k filosofii dialogu; v jejím rámci se dotaz se týkal souvztažnosti „já“ a „druhý“ („el otro“, stěžejní mj. u Ortegy y Gasseta). José Bellón Aguilera uvedl pak i spojitost „druhého“ s podvědomím a s motivem dvojníka. Petr Kyloušek navázal otázkou, zda lze v literárně historickém pohledu definovat kulturní zlomy v zobrazení subjektivity s poukazem na rozdíl mezi Ovidiem a Rousseauem. José Bellón Aguilera zdůraznil, že vedle dějinných paradigmat je zde i autorská osobitost a odkázal na Ovidiovu ironii, jež paradigma narušuje.

Závěr

Přednáška doc. José Luis Bellón Aguilery, PhD., *Nombrar el «yo»: Cuerpo, sujeto y literatura*, přednesená v rámci řízení ke jmenování profesorem, **prokázala** dostatečnou vědeckou kvalifikaci a pedagogickou způsobilost uchazeče, standardně požadovanou v rámci řízení ke jmenování profesorem v oboru dějiny konkrétních literatur (románské literatury).

Brno dne 24. února 2026

Prof. PhDr. Anna Housková, CSc.

Prof. Mgr. Daniel Nemrava, Ph.D.

Prof. PhDr. Petr Kyloušek, CSc.